

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Martini Chemnitii, Doctoris Theologi celeberrimi, Harmonia Quatuor Evangelistarum

Quam ab Eodem feliciter inchoatam ... D. Polycarpus Lyserus, et D.
Johannes Gerhardus, ... Is quidem continuavit, Hic perfecit ; Opus
Eruditionis Stupendæ, Orthodoxorum consensu approbatum, idemque tot
Eruditorum desideriis adhuc expetitur

**Chemnitz, Martin
Leyser, Polycarp
Gerhard, Johann**

Hamburgi, MDCCIII

VD18 90617681

Illustrationen

urn:nbn:de:gbv:45:1-18203

EFFIGIES REVERENDI PL. AMPLISSIMI ATQUE EXCELLENTISS: VIRI, DN. POLYCARPI
 LYSERI S S. THEOL. DOCTORIS CLARISSIMI, NEC NON SEREN. ELECTORIS SAXONIAE
 à CONCIONIB, PRIMARIIS, CONFESSIONIBUS SACRIS ac CONSILIIS ECCLESIAS: nati An. C. 1552. 18. Martij Denati 1640. 22. Julij

Suevia quem genuit, veneratus Saxo docentem est, | Facundum os, mentemq, gravem pictura videtur;
Dadala LYSERUM scripsit in cere manus. | Sed melius poterunt aurea Scripta loqui.
Augustus Buchnerus.

THESE REPERIUNTUR IN LIBRO M. S. DE JOH. BAPT. ...
... DE ...
... DE ...

... DE ...
... DE ...
... DE ...

DECANUS, SENIOR, CÆTERIQUE
DOCTORES ET PROFESSORES COLLEGII THEO-
LOGICI IN ACADEMIA WITTEBERGENSI LECTORI
BENEVOLO

ΣΥΝΕΣΙΝ 'ΕΝ ΠΑΣΙ!

Vemadmodum in universâ Scripturâ Veteris & Novi Testamen-
ti, nihil pretiosius, nihil jucundius, nihil utilius occurrit *Historiâ*
Evangelicâ *Nativitatis*, *Vitæ*, *Concionum*, *Passionum*, *Mortis*, & *Resurre-*
ctionis Domini Jesu; ita nullum est dubium, studium, quod ejus impendi-
tur scrutinio & interpretationi, omnium quæ in orbe sunt, esse dignissi-
mum, suavissimum, utilissimum. Hi enim Scriptores sacri, Evangelistæ, *Irenæo* ju-
dice, sunt quatuor venti principales, omnia perflantes & quatuor columnæ Ecclesiæ fir-
missimæ, 1. 3. adv. hæc. c. XI. *Quoniam quatuor Regiones Mundi sunt, in quo sumus, & qua-*
tuor principales Spiritus, & disseminata Ecclesia super omnem terram, columna autem & firma-
mentum Ecclesiæ est Evangelium & Spiritus vitæ, consequens est, quatuor habere eam columnas, un-
dique stantes incorruptibilitatem & vivificantes homines. S. Hieronymo, T. III. Oper. Epist. ad
Paulin. p. 9. quatuor illi Amanuenses sacri sunt *Quadrige Domini & verum Cherubin*, quod in-
terpretatur *Scripturæ multitudinem, per totum corpus oculati sunt, scintille emicant, discurrunt fulgura,*
pedes habent rectos & in sublime tendentes, terga pennata & ubique volantia. Tenent se mutuo, sibiq; per-
plexi sunt, & quasi rota in rotâ volvuntur, & pergunt, quocunq; eos flatus sancti Spiritus duxerit. S. Augu-
stino, l. 1. de consens. Evang. C. VII. & XXXV. *Evangelistæ & quadrige sanctæ sunt, quibus*
vectus Dominus subegit populos & manus Domini. Quicquid Dominus de suis dictis & factis nos
legere voluit, hoc scribendum Evangelistis tanquam suis Manibus imperavit. Huic Sacratissimæ
Historiæ plurimi Ecclesiæ Doctores jam olim operam navarunt maximam, & cagmentationem, quo
nomine, celebrantur in Antiquitate *ἡ Ἀρεσκία τοῦ Τιτιανῆ*, unum è quatuor *Ammonii Ale-*
xandrini, Theophili Antiocheni, ut & Victoris Capuani Episcopi Harmonia, B. Augustini libri de con-
sensu Evangelistarum, &c. alii quoad Evangelistarum explicationem, & commentariis,
annotationibusve factam illustrationem, utpote B. Ambrosius, Hilarius, Hieronymus, Cyrillus
Alexandrinus, Beda, Euthymius, aliq; in catenâ in Lucam & Johannem Balth. Corderii, &c. quo-
rum industriam secuti sunt ex Orthodoxis B. Lutherus, Brentius, Chytræus, Osiander, Wigan-
dus, *Egidius Hunnius, Christophorus Pelargus* tum adhuc noster, *Winkelmannus, Paulus Tarno-*
vicius, Vinarienses Theologi, Cluverus, aliq; item partium heterodoxarum non pauci, sed im-
pari dexteritate, sive Pontificii, *Bonaventura* in Harmoniâ, *Job, Gerson* in Monotesfaro, *Corn-*
elius Jansenius in concordiâ Evangelicâ, *Sebastianus* item *Barradius*, nec non *Tostatus Abulensis,*
Cajetanus, Johannes Ferus, Toletus, Didacus Stella, Maldonatus, Pererius, Cornelius à Lapide, Aloysius
Novarinus, &c. sive Reformati, *Zwinglius, Oecolampadius, Calvinus, Beza, Cruciger, Pelicanus, Da-*
neus, Junius, Hemmingius, Rollocus, Aretius, Musculus, Marlhoratus, Piscator, Pareus, Toffanus, Heinsius,
Ludov. de Dieu, Camero, Capellus, Interpretes Bibl. Belgic, sive qui peculiarium Sectarum vexil-
la erexere utpote *Erasmus, Andreas Osiander, Flacius, Hugo Grotius &c.* sed omnibus istis pal-
mam, nostro judicio, facile dubiam reddit *Harmonia Evangelica trium prælustrium Ecclesiæ lumi-*
num & columinum, ab incomparabili Dn. D. CHEMNIO inchoata, per eminentissimum Theologum
Dn. D. POLYCARPUM LISERUM continuata, manuq; felicissimâ Magni GERHARDI Nostri ad
finem perducta. Quod opus, sive *συναθροισµὸν* & coagmentationem Historiæ Harmonicam,
sive dictorum factorumq; *ἐξηγήσειν*, & commentarium Evangelicum ex intimis quasi ver-
borum thalamis erutum, sive doctrinarum è textu fluentium *συλλογὴν τῶν ἀποκριτικῶν* inser-
tam respiciamus, omni Laude dignissimum, uti nostro præconio non indiget, ita omni-
bus Verbi Dei Cultoribus, S. S. Theologiæ & Ministerii Candidatis id ceu Thesaurum Ev-
angelicum auro & gemmis contrâ pretiosum serio commendamus. Quapropter præcla-
rè meretur de Ecclesiâ Vir Spectatissimus Dn. ZACHARIAS HERTELIUS Bibliopola Ham-
burgensis, dum novâ elegantissimâq; editione opus istud Harmonievta iterum in Lucem
producit; Quæ cum Hæredum B. GERHARDI consensu & recognitione prodeat, omni-
Harm. Tom. I. § bus